

Recenzia

Dítě, D., Eliáš, P. & Hřčka, D. Horské rostliny. Praha : Mladá fronta, 2010. 288 s. ISBN 978-80-204-2152-4.

Kniha „Horské rostliny“ prináša náhľad do pestrého sveta rastlín rastúcich v slovenských a českých najvyšších pohoriach ako reakciu na absenciu podobného súhrnného sprievodcu pre širokú aj odbornú verejnosť u nás. Dielo je členené na dve základné časti – na úvodnú textovú a na rastlinno-popisnú obrazovú časť. V prvých kapitolách sa autori venujú orografickému popisu hôr s krátkym úvodom do ich vegetačných pomerov, klimatických ako aj geologických podmienok. V nasledujúcej časti sú stručne popísané jednotlivé horské až vysokohorské rastlinné spoločenstvá aj so svojimi nárokmi na prostredie. Spomenuté sú alpínske porasty na silikátovom substráte, snehové výležišká, karbonátové spoločenstvá, sutinové spoločenstvá, spoločenstvá vresovísk, kosodreviny a ďalšie. Rastliny v publikácii sú zoradené abecedne na základe latinských názvov, čo si vyžaduje aspoň čiastočnú znalosť týchto rastlín, na rozdiel od kľúčov pre širokú verejnosť, kde bývajú rastliny zoradené podľa farieb kvetov. Kniha však na konci prináša zoznam slovenských, českých aj latinských názvov, ktoré umožňujú lepšie sa v nich zorientovať. Pri každej rastline sú uvedené ich základné botanické informácie a ekologické nároky, taktiež sú popísané možné zámery s inými druhmi. V tabuľke pod názvom rastliny sú prehľadne zobrazené ďalšie informácie, medzi nimi aj kategória ohrozenosti a ochrana rastliny rozlíšená na ochranu v ČR a SR. Autori pripájajú aj poznámku, v ktorej sú popísané niektoré špecifiká danej rastliny, napríklad stručné liečivé účinky, hranica rozšírenia, dôvod ohrozenia, estetický význam či iné zaujímavosti. Každá rastlina je doplnená dvoma fotografiami zobrazujúcimi najčastejšie detail kvetu a celkový habitus rastliny. Čo je možno na škodu, že listy nie sú pri niektorých druhoch dobre rozpoznateľné, prípadne nie sú vôbec zobrazené. Kniha však prináša informácie o 250 druhoch horských rastlín vrátane vybraných druhov tráv, čo nebýva v obrazových publikáciách o rastlinách či vo väčšine kľúčov pre širokú verejnosť bežné. V závere je uvedená použitá literatúra obsahujúca najmä súhrnné odborné diela v oblasti botaniky ako z Českej republiky, tak aj zo Slovenska. Kniha je vhodným doplnením knižnic milovníkov rastlín a hôr, ako aj – ako píše autori – pre široký okruh čitateľov zaujímajúcich sa o vysokohorskú kvetenu aj profesne.

BARBORA FEDORKOVÁ